

Gedragcode Centrale Commissie Dierproeven

Deze gedragscode is vastgesteld door de CCD op 8 mei 2015

In deze gedragscode is op toegankelijke wijze vastgelegd hoe de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) en haar secretariaat zorgdragen voor een zorgvuldige en kwalitatief hoogwaardige werkwijze. Deze gedragscode geldt voor alle bestuursleden van de CCD en haar secretariaat. De code geldt ook voor externe deskundigen die door de CCD gevraagd worden om plaats te nemen in commissies.

Deze gedragscode is de basis voor de CCD en haar secretariaat om in al hun werkzaamheden hun integriteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid te handhaven en te versterken. Ook waarborgt naleving van de code de kwaliteit van de werkzaamheden en de besluitvorming. De CCD en haar secretariaat mogen hierop aangesproken worden.

Een groot deel van wat in deze gedragscode is opgenomen, is al geheel of gedeeltelijk beschreven in wettelijke regelingen of uitwerkingen daarvan. Waar dat van toepassing is wordt daar in deze gedragscode naar verwezen of aan gerefereerd.

De Centrale Commissie Dierproeven

De CCD is, in navolging van de Europese Richtlijn 2010/63/EU, het centrale orgaan in Nederland dat als enige bevoegd is om vergunningen voor het verrichten van dierproeven te verlenen. De CCD is een Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO) dat is ingesteld door de staatssecretaris van Economische Zaken.

Het doel van de CCD is om bij te dragen aan verantwoord proefdiergebruik in Nederland door op transparante wijze zorg te dragen voor projecten die maatschappelijk, ethisch en wetenschappelijk van kwalitatief hoog niveau zijn. In de wet- en regelgeving is vastgelegd dat

de CCD haar taken verricht zonder vooringenomenheid. De CCD kijkt kritisch naar vergunningaanvragen en verleent alleen vergunningen als er echt geen andere alternatieven zijn en het maatschappelijk of wetenschappelijk nut het ongerief voor het dier dat in een proef wordt gebruikt rechtvaardigt.

De kaders voor de werkzaamheden van de CCD worden gevormd door onder meer de Wet op de dierproeven, de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wet veiligheidsonderzoeken, en de onderliggende regelgeving.

Kernwaarden

De CCD heeft integriteit en kwaliteit hoog in het vaandel staan. Dit is terug te zien in de kernwaarden van de CCD, die de basis vormen voor de wijze waarop de werkzaamheden van de CCD worden uitgevoerd. Deze kernwaarden zijn: Transparant, onafhankelijk, onpartijdig, deskundig, kritisch, en verantwoordelijk.

Transparantie

De CCD vindt transparantie een vanzelfsprekendheid en zal binnen de kaders van de wetgeving open zijn over haar werk en werkwijze. De CCD omarmt het uitgangspunt van 'openbaar, tenzij' zoals verwoord in de visie Open Overheid. De CCD en haar secretariaat bieden de samenleving en direct belanghebbenden niet selectief, maar actief – onder andere door middel van jaarverslag en internetsite en door overleg – inzicht in de inrichting van de organisatie, de werkzaamheden en de verdeling van verantwoordelijkheden. Ook geven de CCD en haar secretariaat inzicht in de doelstellingen en beleid, aangegane verplichtingen, voornemens, handelen en presteren.

Op de website van de CCD (<http://www.centralecommissiedierproeven.nl>) worden onder andere reglementen en samenvattingen van vergunde projectvoorstellen gepubliceerd. Met de aanvragers van een projectvergunning en Dierexperimentencommissies (DEC) wordt duidelijk gecommuniceerd welke motivering aan genomen besluiten ten grondslag ligt. Als daar vragen over zijn geven medewerkers daar waar mogelijk nadere toelichting op.

Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

De leden van de CCD en haar secretariaat doen hun werk op onafhankelijke en onpartijdige wijze, in aansluiting op artikel 2:4, lid 2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit betekent dat de CCD binnen de wettelijke kaders onafhankelijk van de politiek een oordeel vormt. De CCD overlegt niet met het departement over individuele aanvragen. Als de wettelijke kaders nadere interpretatie vereisen of ruimte laten voor nadere uitwerking, stelt de CCD, conform artikel 4.81 van de Awb, beleidsregels of richtsnoeren op.

Op de CCD en haar secretariaat is het integriteitsbeleid van EZ (Regeling van de Minister van Economische Zaken van 4 maart 2013, nr. WJZ/13025564) tot vaststelling van de regeling uitvoering integriteitsbeleid EZ (Regeling Integriteitsbeleid EZ) van toepassing. Daarnaast onderschrijft de CCD de code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstrengeling van januari 2012, zoals opgesteld door de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG), de Gezondheidsraad (GR), het Centraal BegeleidingsOrgaan (CBO), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en de Orde van Medisch Specialisten (OMS).

De leden zijn op persoonlijke titel benoemd, maar hebben vanwege de benodigde deskundigheid in veel gevallen een directe binding met het werkveld. De CCD-leden en haar secretariaat oefenen geen (neven)functies uit die van invloed kunnen zijn op een goede vervulling van zijn/haar functie als lid of handhaving van zijn/haar onafhankelijkheid. De CCD en haar secretariaat hebben geen financiële belangen in organisaties of bedrijven die direct of indirect profijt hebben bij of van dierproeven. Daarnaast behartigen de leden, in overeenstemming met de integriteitsregels, geen belangen van welke partij dan ook.

Nevenactiviteiten en financiële belangen moeten op grond van de integriteitsregeling EZ door leden van de CCD en haar secretariaat worden gemeld aan de Secretaris Generaal van EZ of aan de ambtelijk leidinggevende. Er geldt een restricted list van verboden financiële belangen. CCD-leden en medewerkers van het secretariaat mogen geen aandelen bezitten van bedrijven die een belang hebben bij het uitvoeren van dierproeven. Nevenfuncties en belangen van de CCD-leden zijn openbaar door publicatie van een verklaring van belangen van de individuele leden op de website. Nevenfuncties en belangen van medewerkers van het secretariaat worden gemeld aan de leidinggevende en hebben goedkeuring nodig van de algemeen secretaris. Nevenfuncties worden opgeslagen in het personeelsdossier. Voor de CCD en haar secretariaat is het vanzelfsprekend om eventuele belangenverstrengeling actief te melden en elkaar hier waar nodig op aan te spreken. Ook belangen die indirect zouden kunnen spelen,

bijvoorbeeld vanwege familierelaties, die twijfels zouden kunnen geven over het onafhankelijke oordeel van leden van de CCD of medewerkers van het secretariaat, worden actief gemeld aan de voorzitter van de CCD of de leidinggevende.

In het geval van directe of indirecte persoonlijke belangen is het betreffende lid of medewerker niet aanwezig bij en neemt niet deel aan de besluitvorming rond dat onderwerp. Dit geldt ook bij schijn van partijdigheid omdat dat schadelijk kan zijn voor de besluitvorming rond een bepaalde kwestie. In de bestuursreglementen is vastgelegd hoe de belangen openbaar worden gemaakt en in welke gevallen de bestuursleden zich terugtrekken uit de beraadslagingen (zogenoemde verschoningsrecht). Als er een beroep op het verschoningsrecht wordt gedaan, dan wordt dit vermeld in de notulen van de vergadering.

De CCD en haar secretariaat accepteren geen geschenken, faciliteiten of diensten of kosteloze deelname aan bijeenkomsten waarvoor anderen een vergoeding moeten betalen, omdat er geen twijfel mag bestaan over de onafhankelijkheid. Alleen in uitzonderingsgevallen en in overleg met voorzitter (leden) of algemeen secretaris (secretariaat) mogen kleine geschenken met een waarde van minder dan 50 euro worden aanvaard, bijvoorbeeld als dank voor het houden van een lezing.

Bij het vermoeden van schending van de integriteitsregels door CCD-leden of medewerkers van het secretariaat, wordt dat actief aan de orde gesteld bij collega's en leidinggevendens. Als er aan de onafhankelijkheid wordt getwijfeld:

- Is dat bij de leden onderwerp van beraad in de CCD-vergadering.
- Kaarten medewerkers van het secretariaat dat aan bij de algemeen secretaris, of als het die functionaris betreft, bij de voorzitter van het bestuur. Als dat in de ogen van de medewerker onvoldoende gevolg krijgt, kan gebruik gemaakt worden van de Klokkenuiderregeling.
- Kunnen derden daar een signaal over afgeven aan de algemeen secretaris, daarover een klacht indienen of dit in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure aanhangig maken.

Deskundigheid

De leden van de CCD zijn benoemd door de staatssecretaris van het Ministerie van Economische Zaken. De CCD bestaat uit leden met kennis van zaken op het gebied van dierproeven en proefdieren. De commissie is zodanig samengesteld dat zij beschikt over een mix aan ervaring en expertise op een breed terrein. Gedurende de zittingsperiode houden de CCD-leden hun deskundigheid op hun vakgebied op peil.

Medewerkers van het secretariaat zijn geselecteerd op basis van specifieke deskundigheid, verdeeld over de verschillende inhoudelijke expertises en werkvelden. Medewerkers van het secretariaat dragen zorg voor het up-to-date houden van hun kennis. In het jaarlijkse werk- en ontwikkelgesprek worden afspraken gemaakt tussen de medewerkers en hun leidinggevende over het verder ontwikkelen en borgen van algemene en specifieke kennis.

Kritisch

De CCD staat bij al haar werkzaamheden voor hoge kwaliteit. Processen voor beoordeling zijn in interne procedures vastgelegd, waarin administratieve controles in een controleplan zijn beschreven.

De CCD en haar secretariaat beoordelen projectaanvragen en het bijbehorende DEC-advies kritisch. Aan beide worden hoge eisen gesteld. Aanvragen moeten voldoen aan alle wettelijke eisen voordat een besluit wordt genomen over het al dan niet verlenen van een vergunning. De CCD gaat niet alleen na of de aanvraag procedureel volledig is, maar ook of inhoudelijk aan alle vereisten is voldaan. Hierbij wordt uitgegaan van het "Nee, tenzij..." principe, wat betekent dat een projectvergunning voor een dierproef alleen verleend wordt wanneer er echt geen alternatieven beschikbaar zijn, en het maatschappelijk of wetenschappelijk nut voldoende opweegt tegen het ongerief voor het dier dat in een proef wordt gebruikt. Daarbij wordt ook de haalbaarheid van de betreffende projectaanvragen kritisch bekeken. De stappen die genomen zijn bij de besluitvorming zijn navolgbaar en gemotiveerd.

Binnen de gegeven kaders voert de CCD haar werkzaamheden "state of the art" uit, maar staat open voor en zoekt voortdurend naar verbetering van haar werkprocessen en een goede interactie met het veld. Personen en instellingen die met de CCD in aanraking komen kunnen voorstellen tot verbeteringen van werkwijzen en procedures doen via het e-mailadres van de CCD (info@zbo-ccd.nl). De CCD reageert op deze voorstellen op gepaste wijze en meldt ook in het jaarverslag wat er met deze voorstellen is

gedaan. Daarnaast zijn de CCD en haar secretariaat kritisch over de het eigen werkproces, en maken zij er werk van als zij kansen zien om de activiteiten en procedures te verbeteren.

Verantwoordelijk

De CCD heeft een verantwoordelijke taak, zowel voor de proefdieren als voor de personen en instellingen die met de CCD in aanraking komen. De CCD neemt deze verantwoordelijkheid onder andere door onderstaande punten in acht te nemen:

Vertrouwelijkheid en geheimhouding

De CCD en haar secretariaat gaan zorgvuldig om met informatie waarover zij beschikken. Ook na het aftreden wordt voor alle informatie die in het kader van de functie is verkregen en die als vertrouwelijk is aangemerkt of waarvan het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs doet vermoeden, de vertrouwelijkheid in acht genomen. De CCD en haar secretariaat maken niet voor persoonlijke belangen gebruik van de informatie die ze tijdens de uitvoering van de werkzaamheden voor de CCD hebben gekregen.

De basis van vertrouwelijkheid voor informatie die is verstrekt aan de CCD is art 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht. Op basis van dit artikel hebben de CCD als bestuursorgaan en de betrokken medewerkers een geheimhoudingsplicht. Deze geldt eveneens voor door de CCD geraadpleegde experts die een geheimhoudingsverklaring dienen te ondertekenen.

De CCD verstrekt geen informatie die schadelijk kan zijn voor personen, onderzoeken en organisaties. Namen, adressen en andere gegevens die van invloed kunnen zijn op de persoonlijke levenssfeer, worden niet gepubliceerd. Ook bedrijfs- en concurrentiegevoelige informatie wordt niet verstrekt. Ieder verzoek om openbaarmaking wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Op basis van Artikel 10 en 11 van de Wob, zullen geen privacygegevens, bedrijfs- en concurrentiegevoelige gegevens en overige informatie die herleidbaar is tot personen worden verstrekt aan derden. Daarbij zal de betrokken aanvrager of DEC om een zienswijze worden gevraagd.

Wet bescherming persoonsgegevens

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) schrijft voor op welke wijze de CCD moet omgaan met persoonsgegevens afkomstig van derden. Het begrip persoonsgegevens moet ruim worden uitgelegd: ieder gegeven waaraan een persoon direct of indirect herleidbaar is kan worden opgevat als een persoonsgegeven in de zin van de Wbp.

De CCD is uitsluitend gerechtigd die persoonsgegevens op te vragen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van haar wettelijke taken. De CCD beschermt en beveiligt deze gegevens, en bewaart deze niet langer dan strikt noodzakelijk voor haar taken uit de Wod, of langer als dat volgt uit een ander wettelijk voorschrift.

De CCD is verantwoordelijk voor de beveiliging van de door derden aan haar verstrekte gegevens. Zij neemt daarvoor adequate technische maar ook organisatorische maatregelen om inzage door onbevoegden en datalekken te voorkomen. Wanneer desondanks gegevens toch kunnen worden ingezien door derden, dan is er sprake van een datalek en wordt dit direct gemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens én aan betrokkenen.

De CCD gebruikt de gegevens uitsluitend voor de wettelijke taak in verband waarmee zij aan haar verstrekt zijn. Delen met andere organisaties zoals EZ en NVWA, is alleen toegestaan wanneer deze organisaties ook bevoegd zijn binnen het domein van de Wod, en voor zover dit nodig is voor hun wettelijke taken.

Omgangsvormen

De CCD en haar secretariaat vinden het belangrijk om op gepaste en respectvolle wijze om te gaan met elke persoon of instelling die met de CCD in aanraking komt. Bij beoordelen van projectaanvragen zullen zij een goed contact onderhouden met zowel de aanvrager als de DEC die om advies wordt gevraagd. Bij onduidelijkheden zullen betrokkenen gelegenheid krijgen om aanvullingen of nadere uitleg te geven. De CCD en haar secretariaat zullen betrokkenen tijdig informeren indien de gestelde termijnen niet gehaald dreigen te worden, bijvoorbeeld omdat bij behandeling is gebleken dat extra informatie nodig is om tot een besluit te komen. De CCD en haar secretariaat streven ernaar alle e-mails en telefonische vragen binnen 2 werkdagen te beantwoorden. Indien volledige beantwoording niet mogelijk blijkt binnen deze termijn, wordt de betrokkene hiervan op de hoogte gebracht. Bij voorkeur worden klachten en bezwaren in eerste instantie mondeling behandeld. Vanzelfsprekend zal daarbij het beginsel van hoor en wederhoor worden toegepast.

Klachtenprocedure

De CCD en haar secretariaat reageren actief als er signalen zijn dat een persoon of instelling die met de CCD in aanraking komt niet tevreden is over de handelswijze van de CCD of haar secretariaat. De CCD staat open voor feedback en voorstellen tot verbeteringen van handelswijzen en procedures, via het e-mail adres van de CCD (ZBO-CCD@minez.nl).

In hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is geregeld dat iedereen het recht heeft om een klacht in te dienen over de wijze waarop de CCD zich in een bepaalde aangelegenheid tegenover hem of een ander heeft gedragen. In aanvulling op de Awb-bepalingen is een klachtenprocedure opgesteld en vastgelegd in het Klachtenreglement Centrale Commissie Dierproeven, ref 2014-06.

Jaarverslag

Zoals beschreven in de kaderwet ZBO, publiceert de CCD jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag. Het jaarverslag beschrijft de taakuitoefening en het gevoerde beleid. Het jaarverslag beschrijft ook het gevoerde beleid met betrekking tot de kwaliteitszorg (onder andere hoe is omgegaan met suggesties van derden voor de verbeteringen van werkwijzen en procedures). Ook worden in het jaarverslag de gemaakte kosten van de CCD openbaar gemaakt. Het jaarverslag wordt aan de Minister van Economische zaken en aan beide kamers der Staten Generaal toegezonden en openbaar gemaakt op de website van de CCD.